

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΑΜΗΝΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμάς 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ 5

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πάσαν αἰτίσιν :
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ," ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Φεβρουαρίου 1906

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπι-
βλεψιν καὶ τῶν ἑλεγχόντων δωδεκαμελοῦς συμβου-
λίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπτης τῆς ἔλης καὶ ὑπεύθυνος
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

Ἡ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἐπιθέτομεν ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἰπουργεῖον, ἀντὶ πάσης ἄλλης ἐγκυκλίου, θὰ ἀποστείλῃ πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι Εἰσαγγελεῖς καὶ ἀνακριτὰς τὸ κάτωθι σχεπτικὸν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26 τοῦ ἔτους 1906 βουλευμάτος τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετών. Οἱ λόγοι δι' οὓς ἡ τοιαύτη τοῦ Ἰπουργεῖου ἐνέργεια ἐπιβάλλεται εἶνε πλεόν ἢ εὐνόητοι.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐνεργηθειῶν ἀνακρίσεων οὐδεμία οὐδὲ πόρρωθεν ἐξάγεται ἐνδείξεις περὶ ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὸ ἐγκλημα τῆς ἐκδιδάσεως, οὔτε συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρ. 368 τοῦ Ποιν. νόμου, ὅπερ ἀτόπως ἐφημερίσθη ἀπορον δὲ τῇ ἀληθείᾳ ποῦ στηριχθέντες οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἐσπευσαν μετὰ πολλῆς εὐκολίας (1) νὰ ἐκδώσωσιν ἐνταλίμα προφυλακίσεως κατὰ τοῦ κατηγορουμένου καὶ νὰ τὸν στερήσωσιν ἀδικαιολογήτως τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας. Ὅθεν εὐκαταῖον, ὅπως ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς, διὰ τῆς πειθαρχικῆς ὁδοῦ, διδάξῃ τοὺς δικαστικούς ὑπάλληλους ἵνα μὴ καθιστώσιν προδληματικὴν τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῦ λοιποῦ μετὰ μειζήρους περισκέψεως προβαίνωσιν εἰς τὴν ἐκδοσὴν ἐνταλμάτων φυλακίσεως ἰσεθόμενοι τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς «Δικαιοσύνης» ἐξετέθησαν συνοπτικώτατα οἱ λόγοι ἐκ τῶν ὁποίων ἐμορφώσαμεν τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ἐκ Καλαβρύτων βουλευτοῦ κ. Α. Πετμεζᾶ συνταχθέν νομοσχέδιον περὶ κακοδικίου, ὅπερ εἶ-

χεν υἱοθετήσῃ ὁμὰς βουλευτῶν, ἀπετέλει μέτρον ἄστοχον ἐντελῶς, προωρισμένον μᾶλλον νὰ μειώσῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ δικαστικοῦ ἀξιωματος ἢ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν τυχόντων κακῶς ἐν τῇ δικαιοσύνῃ κειμένων. Εὐτυχῶς πᾶς κίνδυνος μετατροπῆς εἰς νόμον τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, φαίνεται ἀποσοβηθεῖς. Ἐκ τούτου ὁμῶς οὐδαμῶς ἔπεται ὅτι οἱ συλλαβόντες τὴν ἰδέαν τῆς συντάξεως νομοσχεδίου τοιούτου δὲν εἶνε ἄξιοι, ἔστω καὶ ἀστοχήσαντες εἴτε περὶ τὴν διάγνωσιν τῆς καταστάσεως εἴτε περὶ τὴν λήψιν τῶν καταλλήλων μέτρων, πάσης ἐνθαρρύνσεως.

Χάριν τῆς ἱστορίας, εἰς ἣν πλεόν τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνήκει, κρίνομεν οὐχὶ ἄσκοπον τὴν δημοσίευσιν τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου.

Συνοπτικὴ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις ἐπὶ τῆς προτάξεως νόμου περὶ δικαστηρίου κακοδικείου

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὄχι μόνον δικαιολογοῦσιν ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλουσιν πλεόν τὰς προτεινομένας μεταρρυθμίσεις, ἐνυπάρχουσιν εἰς τὰς συνειδήσεις, οὐ μόνον τοῦ Νομικοῦ Κόσμου, τοῦ καὶ ἐκ τοῦ συνέργους παρακολουθοῦντος τὰ τῆς Δικαιοσύνης ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων. Εἶναι τόσῳ πολλάι αἱ ἐιδικαὶ περιπτώσεις δικαστικῶν ἀθλιειῶν, τόσῳ πολλὰ τὰ γεγόμενα δικαστικὰ ἀδικήματα ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ τῇ ποιικῇ Δικαιοσύνῃ, τὰ ὀφειλόμενα, ὅτε μὲν εἰς ἀνικανότητά, ἀμέλειαν ἢ κουφότητά, πολλάκις δὲ καὶ εἰς δόλον λειτουργῶν τῆς Θεμίδος, οἷς ἀνετέθη ἡ ἀπονομή τῆς Δικαιοσύνης, ὥστε καθίσταται ἀδύνατον, ἔστω καὶ μικρὸν τούτων μέρος, νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ συνοπτικῇ ταύτῃ ἐκθέσει. Ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον πολὺ ἦθελεν εἶσθαι τοῦτο, ἅτε δυνάμενον νὰ κτακρῖψῃ τὸ γόητρον τῆς Δι-

καισύνης, ὅπερ ἀπκραιψίτως πρέπει νὰ ἴσταται ὑψηλά.

Δυστυχῶς, ὅπως ἔχουσιν παρ' ἡμῖν αἱ περὶ ἀγωγῆς κακοδικίου Νομικαὶ διατάξεις καὶ ὅπως ἐφαρμόζεται ἡ ἀνατεθειμένη ὑπὸ τοῦ Νόμου εἰς τὴν Δικαστικὴν ἱεραρχίαν πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, αἱ δικαστικὰ αὐτὰ ἀθλιειῶν καὶ τὰ δικαστικὰ ταῦτα ἀδικήματα, δὲν δύνανται νὰ εὔρωσι οὔτε τὸν τιμωρόν, οὔτε τὸν διορθωτήν.

Αἱ δὲ περὶ ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων δικαστῶν διατάξεις τοῦ Νόμου, οὐδέποτε σχεδὸν ἐφαρμόζονται, ἀν καὶ οὐχὶ σπανίως παρουσιάζονται περιστάσεις καθιστώσαι ἀπκραιψίτητον τὴν ἐφαρμογὴν τῶν. Ἡ κατάσταση αὕτη, ὡς ὑποπίπτει εἰς τὴν Γενικὴν τοῦ Τόπου ἀντίληψιν, συντελεῖ εἰς ἐπίτασιν τοῦ κακοῦ, διότι οἱ οὕτω παραβαίνοντες τὰ δικαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ὀλίγοι εὐτυχῶς, ἰσόβιοι ὄντες, ἀσφαλεῖς δὲ ἐν τῇ ἀτιμωρησίᾳ, τῇ ὀφειλομένῃ εἰς τοὺς διαληφθέντας λόγους, ἀποθρασύνονται ἐπὶ μᾶλλον, κηλιδοῦντες καὶ εἰς τὰ κείρια τιτρώσκοντες τὴν Δικαιοσύνην τῆς χώρας.

Πολλοὶ φρονῶσι, μεθ' ὧν καὶ ἐγὼ, ὅτι ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς καταστάσεως ταύτης καὶ ἰδίᾳ τῆς τελείας ἀδρανεῖας τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ἐγκειται ἐν τῇ ἱεραρχικῇ ἀλληλεγγύῃ τῶν προσώπων, οἷς ἔχει ἀνατεθῆ ἡ ἐξουσία αὕτη. Ἐπιβάλλεται δὲ θεωροῦμεν, ἐλπίζοντες ἐντεῦθεν πλήρη τοῦ κακοῦ διόρθωσιν, ἵνα καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίου καὶ ἡ ἀποχώρωσις τῶν ἰσοβίων δικαστῶν ἀνατεθῶσιν εἰς ἄλλην ἐντελῶς ἀνεξάρτητον τῆς Δικαστικῆς ἱεραρχίας Ἀρχήν, εἰς ἣν νὰ ἀνατεθῇ καὶ ἡ ἐπὶ πάντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐποπτεία καὶ πειθαρχικὴ ἐξουσία, χωρὶς ν' ἀφαιρεθῇ αὕτη ἀπὸ τὴν δικαστικὴν ἱεραρχίαν καὶ ἥς νὰ γίνεταί χροῆσις μόνον ἐν περιπτώσει ἀδρανεῖας ἐκείνης. Διὰ τοὺς αὐτοὺς δὲ λόγους πρέπει εἰς τὴν ἀνεξάρτητον ταύτην ἀρχὴν νὰ ἀνατεθῶσι καὶ αἱ περὶ προαγωγῆς τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων γνω-

μοδοτήσεις πρὸς ἀποφυγὴν τῆς πικρομολογουμένης ἀστοχίας τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων.

Τὴν πλήρωσιν τῶν ἐλλείψεων τούτων σκοπεῖ ἡ ὑποβληθεμένη πρόταξις. Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1906.

Ὁ ἐκ Καλαβρύτων Βουλευτῆς
Α. Πετμεζᾶς.

ἈΡΘΡΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 4 Φεβρουαρίου

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἀληθῶς μακάριαι, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ φαντασία τῶν Ἀθηναίων δικηγόρων τὰ ὀραϊότερα ἐπλαττε τῶν ὀνειρῶν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τῆς ἀνιδρύσεως περικόμψου μεγάρου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπερήφανος ἢ θέμις θὰ ἐτοποθέτει τοὺς θρόνους τῆς. Συζητήσεως τότε ζωηρόταται διεξήγοντο, αἱ ἐπιτροπαὶ διεδέχοντο ἀλλήλας, συνελεύσεις δικηγόρων ἀλλεπάλληλοι ἀνὰ πᾶσαν ἐβδομάδα συνεκαλοῦντο, πρεσβεῖται ἐξεπέμποντο εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς ὑπουργοὺς καὶ, ἀν καλῶς ἐνθυμούμεθα, μετὰ τὴν λύσιν ἀπάντων τῶν ἄλλων ζητημάτων, τὸ μέγα ἐγχεῖρημα εἶχε προσκόψει εἰς τὸ πρόβλημα, ἀν τοῦτο ἦ ἐκεῖνο τῆς πόνσεως τῶν Ἀθηναίων τὸ μέρος ἔπρεπε νὰ φιλοξενήσῃ τὸ μαρμαρίνον καὶ ὑπερύψηλον τῶν δικαστηρίων ἀνάκτορον, διότι ὅλα τὰ ἄλλα ζητήματα αἰσίως εἶχον λυθῆ. Ἐκτοτε ραγδαίαι ἐπικολούθησαν αἱ μεταβολαὶ καὶ ἀλματικά αἱ πρόοδοι. Τὰ διάφορα τῶν Εἰρηνοδικεῖων καταστήματα, ἅτινα, παραλλήλως πρὸς τὸ ὄνομα αὐτῶν, ὑπῆρχον ἐγκατεσπαρμένα πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς νότον τῶν Ἀθηναίων, προσήγγισαν ἀλλήλα, παραγαγόντα ἐκ τῆς τοιαύτης ἐνώσεως, ἀν μὴ τι ἄλλο, τοῦλάχιστον τὸ γνωστὸν οἰκοδόμημα, οὔτινος ἢ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

[Δαδὼν ἀφορμὴν ἐκ τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ὁ ὑψηγῆτης τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου καὶ δικηγόρος ἐν Ἀθήναις κ. Ἀλέξανδρος Ν. Διομήδης, ἀπέστειλε πρὸς δημοσίευσιν τὰς κατωτέρω παρατηρήσεις, αἵτινες οὐκ ὀλίγον συντελοῦσιν εἰς τὴν κατανόησιν τοῦ ἀρκετὰ δυσχεροῦς ζητήματος τῆς διακρίσεως τῶν διαφορῶν τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ἀπὸ τῶν μὴ τοιούτων. Γνωστὸν, ὅτι τὸ ζήτημα εἶνε καὶ λεπτότατον καὶ δυσχερέστατον, μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι διὰ γενικῶν κανόνων ἀποβαίνει ἀδύνατος ἢ ἀνεύρεσις κριτηρίου.]

Κατὰ τελευταίαν τινὰ συνεδρίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου συνεζητήθη ὑπὸθε-

σις, καὶ ἦν ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ἀν τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ΑΧΑΘ' τοῦ 1887 συσταθὲν δικαιοδοτικὸν δικαστήριον δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὡς διοικητικὸν δικαστήριον συμφώνως πρὸς τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ Συντάγματος (ἄρθρ. 8, 91 καὶ 101). Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ἐτέρου ζητήματος, ἀν αἱ διαφοραὶ, ἃς πρόκειται νὰ ἐπιλύσῃ τὸ ρηθὲν δικαστήριον, εἶνε τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. Ἐὰν καὶ, τότε τὸ δικαστήριον εἶνε ὡς διοικητικὸν νόμιμον ἀν ὄχι, αἱ εἰς αὐτὸ ὑπαχθεῖσαι ὑποθέσεις κακῶς ὀρίσθη νὰ κριθῶσιν ὑπὸ διοικητικοῦ δικαστηρίου, διότι κατὰ τὸ σύνταγμα ἀνήκουσιν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, μόνον ἀρμόδια πρὸς λύσιν τῶν ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφορῶν (1).

Διὰ τὸν ἀκριβῆ καθορισμὸν τῆς ἐνοχίας τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ

1) Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ζητήματι γεννᾶται καὶ τὸ ἕτερον ζήτημα, ἀν δηλ. τὸ διὰ τοῦ ἀνωτ. νόμου συσταθὲν δικαιοδοτικὸν δικαστήριον, δύναται τοῦλάχιστον νὰ ἰσχύσῃ ὡς τοιοῦτον. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο εἶνε ἀσχετον πρὸς τὸ προκείμενον.

πρέπει πρωτίστως ν' ἀναζητηθῇ ἡ παραγωγὸς αὐτοῦ αἰτίας.

Πῶς εἶχεν ἡ διοίκησις πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος; Οὐδεὶς νομικός κανονισμὸς ἐδέσμευεν αὐτήν, κυρίαν πάντοτε καὶ ἐλευθέρην νὰ λύσῃ αὐτοβούλως τὰ διάφορα πρὸ αὐτῆς ζητήματα, διότι οὐδεμία διάταξις ἀνεγνώριζε δικιωμάτα εἰς τὰ ἄτομα ἀπέναντι τοῦ κράτους. Ἄν δὲ ποτε τυχόν ἐδημοσιεύοντο ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς κανονισμοὶ ἢ ἐγκύκλιοι ἢ ὁδηγίαι πρὸς τὰ κατώτερα ὄργανα, ἢ δημοσίευσαι ἐγένετο μόνον ἐκ λόγων σκοπιμότητος, οὐχὶ δὲ ὅπως δεσμεύσῃ τὴν διοίκησιν, ἥς τὰ ὄργανα ἐδικαιοῦντο, καὶ παρά ταῦτα, ἄλλοτε ἄλλως, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων νὰ λύσῃ τὰς διαφορὰς. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀδέσμευτον ἀπὸ πικρὸς σταθεροῦ κανόνος δρασίν τῆς διοικήσεως, τὰ δικαστήρια, ἀπονέμοντα τὴν πολιτικὴν δικαιοσύνην, ἐπειδὴ ἔνωρις ἤδη εἶχεν ἀναγνωρισθῆ ἡ ἀνάγκη τῆς μὴ ἀθλιεῖται κρίσεως τῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν, ἐδεσμεύοντο ὑπὸ τῶν θεμι-

νων κανόνων τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δικονομικοῦ δικαίου. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην αὐτοβούλως ὑπήγαγεν ἑαυτὸ καὶ τὸ κράτος, ὁσάκις παρίστατο ὡς φορεὺς περιουσιακῶν δικιωμάτων ὡς Fiscus δηλ. κατιδὼν τὴν χρησιμότητα τῆς ὑπαγωγῆς ὀρισμένων ἐνεργειῶν του, αἵτινες δὲν ἔθιγον τὴν ὑπόστασιν του ὡς ἐξουσίας, εἰς βεβαίους ἐκ τῶν προτέρων κανόνων, ἐφαρμοζομένους ὁμοίως καὶ ἐξ ἴσου ἐπὶ τῶν ἰδιωτῶν.

Διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος, ἠλλάξεν ἡ ὕψις τῶν παραγμάτων. Ἡ μέχρι τοῦδε ἀδέσμευτος διοίκησις ὑπετάγη εἰς κανόνους θεθεμένους ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, τὰ δὲ διοικητικὰ ὄργανα ὑποχρεοῦνται εἰς τὸ ἐξῆς κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν εἰς αὐτὰ ἀνατεθειμένων ἔργων, ν' ἀκολουθοῦν τὰς κεκλιμένους νομικὰς διατάξεις. Οἱ ἰδιῶται δὲν παρίστανται πλέον ἀπέναντι τῆς διοικήσεως ὡς ἑστερημένοι δικαίων, ἀλλὰ, ὄντες ὑποκείμενα δικιωμάτων, ὑποχρεοῦνται, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον νόμιμοι ἰσχυροὶ ἐπιτάσσοσι τοῦτο. Ἐὰν νῦν ἢ

δράσεις, κατά παράδοξον φαινόμενον, οὐ μόνον εἰς τὴν δρασιν καὶ ἀκοήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὄσφρησιν αὐτὴν ἀκόμη εἶνε αἰσθητή. Τοῦ πρώτου βαθμοῦ ἡ δικαιοσύνη, ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ, μετέφερε τὰς ἀποσκευὰς τῆς ἀπὸ τοῦ οἰκοδομήματος, ὅπερ τότε εὐρίσκατο ἐναντι τῶν κωδωνοστασιῶν τῆς Μητροπόλεως, εἰς τὰς πολυσυνθέτους τῆς πλατείας τοῦ Λουδοβίκου οἰκίας, μόνον δὲ τῶν ἐνόρκων τὸ δικαστήριον, πιστὸν εἰς τὰ πάτρια ἐμμένον, οὐδέποτε ἠγνόησε νὰ μετακινήθῃ ἀπὸ τοῦ Θεουκιδίδου τὴν τρίοδον, καρτερικώτατα ἀναμένον ἕως τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἱστορικοῦ, ὅστις θὰ περιέγραφε τὴν σταδιοδρομίαν τῆς ἐν Ἑλλάδι δικαιοσύνης ὑπὸ οἰκοδομικὴν τοῦλάχιστον ἔψιν. Τοιαῦται αἱ συνθήκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας, ἀπὸ ἰκανῶν ἤδη ἐτῶν τὸ πολυθρόνλητον περὶ δικαστικοῦ μεγάρου, ὡς ἐκλήθη, ζήτημα ἐθεωρήθη λελυμένον, δικάζοντες δὲ καὶ δικηγοροῦντες καὶ δικαζόμενοι εἶνε ἴσως ὑπόχρεοι, ἐπισκεπτόμενοι τῆς Θέμιδος τοὺς ναοὺς, καὶ τοὺς ρώθυνας νὰ βύωσι καὶ προφυλάξωσι πλείστας ἄλλας νὰ λαμβάνωσι, δὲν ἔχουν ὅμως τὸ δικαίωμα, μεταπλάττοντες τῆς Πυθίας τὸ Κύνειον ἄσμα, νὰ ἀναφανώσιν ἐνίοτε: οὐκέτι Θέμις ἔχει καλύβαν. Διὰ τούτων βεβαίως δὲν ἀποπειρώμεθα νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι ἐξέλιπον ἤδη ἢ θὰ ἐκλίπουν οἱ ἀπὸ συστήματος μεμφίμοιροι, ὅτι πᾶσα περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος συζήτησις ἀπεκλείσθη διὰ τὸ μέλλον, ὅτι δὲν ἀπειλούμεθα καὶ πάλιν ἀπὸ νέας δικηγόρων συναλεύσεις καὶ κραυγὰς νέας καὶ ἐπιτροπῶν συστάσεις, ὅτι καὶ αὐθις δὲν θὰ ἐμφανισθοῦν οἱ λογοκόποι, οἱ νομίζοντες ὅτι μέγας διὰ τὴν δικαιοσύνην παράγων εἶνε τάχα καὶ ἡ ἀξιοπρεπὴς αὐτῆς παράστασις. Δι' ὅλα αὐτὰ δεξιωτάτους θεωροῦμεν τοὺς Ἀθηναίους δικηγόρους καὶ μετὰ πεποιθήσεως προλέγομεν ὅτι καὶ μελάνης σπατάλη ἀφειδῆς ἀπειλεῖται καὶ Φιλιππικῶν δεκάδες εἶνε ἐπιχειρήματα. Περὶ ἐνὸς μόνον ἀμφιβάλλομεν: "Ἄν τὸ ζήτημα θὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ τοιοῦτου τῆς ὀριμότητος σημείου, ὥστε καὶ ὁ χώρος νὰ ἀνευρεθῇ ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὸ πολυδιήγητον τῶν Ἀθηναίων δικαστηρίων μέγαρον θὰ ἀνεγερθῇ. Μέχρι τῆς ἀσυλήπτου ὅμως ἐποχῆς ἐκεῖνης δὲν ἀπομακρύνεται τις οὐδὲ κατὰ κεραίαν τῆς ἀληθείας, ἐπαναλαμβάνων: οὐκέτι Θέμις ἔχει καλύβαν.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΑΙ

Ἐπὶ τῇ τιμῷ με προσκλήσει ἀποπέλλω ὑμῖν ὀλίγας σκέψεις μου. Ἄπὸ χρόνου ἰκανοῦ, ἀλλὰ μάλιστα τῶρα ἐκδηλοῦται παρ' ἡμῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν δικαιοσύνην γενικὴ ἀπαισιοδοξία καὶ μουροῦρα καὶ ὅμως κατ' ἐμὴν γνώμην, ἐὰν ὑπάρχῃ χρονικὸν σημεῖον καθ' ὃ παρ' ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη βαδίζει εὐθέτερον εἶνε ὁ τῶρα χρόνος. Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἔχει φθάσει τὸ ἀνεμπτόν ἐν τῇ ταχύτητι καὶ τῇ εὐθυδικίᾳ, ἀλλὰ ὀφείλομεν νὰ διακρίνωμεν μετὰ τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς μορφώσεως τῶν δικαστῶν. Καὶ δυνάται τις βεβαίως νὰ μοι εἴπῃ ὅτι ἡ καλὴ δικαιοσύνη ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν καλὸν χαρακτήρα καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν δικαστῶν, πλην δυστυχῶς τὸ ἀντίστροφον δὲν ἀληθεύει, δηλ. ἐὰν ἡ καλὴ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης προέρχεται ἀπὸ καλοὺς δικαστὰς, δὲν συμβαίνει πάντοτε οἱ καλοὶ δικασταὶ ν' ἀπονέμωσι καὶ καλὴν δικαιοσύνην καὶ τοῦτο διότι δυστυχῶς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου ἔχει πολλὰ πλοῦς καὶ πολυσυνθέτους τοὺς συντελεστὰς—οἱ ὅροι τῆς νομοθεσίας—τὸ σύστημα τῆς διοικήσεως—κοινωνικὰ προλήψεις—ἀνομικίαι—οἰκονομικὰ τοῦ τόπου—καὶ πλείστα ἄλλα ἐπιδρῶσιν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸν τρόπον ὥστε, ἐνῷ ἔχομεν καλοὺς δικαστὰς, νὰ μὴ ἔχομεν καλὴν δικαιοσύνην. Καὶ παρ' ἡμῶν ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης χωλαίνει κάπως· αὐτὸ προσπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψιν πάντων καὶ εἶνε εὐκολὸν νὰ παρατηρηθῇ. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶνε δύσκολον νὰ καθορισθῇ εἶνε ὅπως χωλαίνει καὶ διὰ τοῦτο ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδίαν του ἀντίληψιν ἐκφέρει κρίσεις, αἵτινες πολλάκις φθάνουσιν καὶ ὑπερβαίνουσιν τὰ συνήθη ὅρια τῆς ἀπαισιοδοξίας καὶ μεμφιμορίας. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐκ τῆς ὑπερικοσασετοῦς δικηγορίας μου ἐσηματίσα τὴν πεποίησιν ὅτι ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας χώρας ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης δὲν ὑστερεῖ παρ' ἡμῶν τοσούτον ὡς πολλοὶ νομίζουσι—τοῦτο δύνάται νὰ τὸ λύσῃ ἕκαστος ἀποτινάσσων εἰ δυνατόν τὴν ἐπιρροὴν τῆς γενικῆς μουροῦρας καὶ ἐξετάζων τὴν ἀτομικὴν του ἱστορίαν—ἢ ἀπαρτηρήσει, εἰμὴν βέβαιος, ἂν εἶχῃ λογαριασμοὺς μετὰ τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτὴ δὲν τὸν ἠδίκασε ἢ καλῶς τὸν ἐτιμώρησε. Ἀλλὰ καὶ διὰ γενικοῦ βλέμματος παρατηροῦντες, δὲν βλέπομεν κινήσιν ἀμελοῦς δικαιοσύνης—αἱ στατιστικαὶ τοῦλάχιστον μᾶς διδάσκουσιν, ὅτι ὁ ὄγκος δὲν χαρακτηρίζει τὴν Ἑλληνικὴν δικαιοσύνην. Ἐν τούτοις, ὡς εἶπομεν, ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης χωλαίνει ὅπως δὲ ἔχομεν καλοὺς δικαστὰς. Ὅτι δὲ ἔχομεν καλοὺς δικαστὰς μετὰ ἠθικὸν καὶ μετὰ μόρφωσιν

ἐπαρκῆ, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι διακρίνονται ὡς ἄριστοι οἰκογενειάρχαι καὶ τέλειοι πολῖται (ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων πιθανῶν) καὶ ὡς ἐπιστήμονες οὐχί τῶσόν μακρὰν τῆς ἐπιστήμης διατελοῦντες. Ἀπευθύνομαι πρὸς τοὺς ἀρχαιοτέρους δικηγόρους καὶ τοὺς ἑρωτῶ: Ἐν τῷ ἀρχαίῳ των πόσει εἶνε αἱ ἀποφάσεις μετὰ τὴν χιλιάδων ἄλλων, αἵτινες ἐξέκλιναν τῆς εὐθυδικίας καὶ τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἐπόψεως τοῦ δικαίου; Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐκ τοῦ δικηγορικοῦ μου βίου δὲν ἔχω νὰ ἐπιδείξω πολλὰς τοιαύτας. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν μέθην τῆς συζητήσεως, ὡν ὑπὸ τὴν ἰσχύν τῆς ὑποβολῆς (καὶ δυστυχῶς συγχρότατα ἡμεῖς οἱ δικηγόροι εἴμεθα ὑμῶν τῆς ὑποβολῆς), πολλάκις ἠδίκασα τοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ ὅταν ἐπῆλθεν ἡ αἰθρία τῆς νηφαλιότητος, εἶδον ὅτι εἶχον προχωρήσει πολὺ εἰς τὴν κρίσιν μου καὶ ὅτι μᾶλλον καλῶς ἐκρίθην.

Ποσάκις μέσα εἰς τὴν πρυετώδη ἀναζητήσιν τῆς νομικῆς κλειδῆς καὶ εἰς τὸν συγκεχυμένον ὀρίζοντα τῶν συμφορομένων πλέγδην νομικῶν ζητημάτων, δὲν διεκρίνομεν τὸ μελιχρὸν φῶς τῆς ὑγιᾶς διανοίας τοῦ δικαστοῦ, τακτοποιούντος τὰς σκέψεις μας καὶ δίδοντος τὴν εὐστοχὸν λύσιν; Ἀπειράκις—καὶ ὅμως λησμονοῦμεν ταῦτα, συγχέοντες τὴν χωλαίνουσιν ἀπὸ ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης μετὰ τὸ ποῖόν των δικαστῶν. Ἐχομεν καλοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ χωλαίνει ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης διὰ πολυπληθεῖς λόγους. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο προσπαθήσωμεν νὰ παρασχῶμεν κατὰ τὸ δυνατόν χεῖρα βοηθείας—καὶ δὲν εἶνε ὀλίγα τὰ μέσα, δι' ὧν δύνάται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου νὰ βοηθηθῇ, καίτοι καὶ αὕτη διατελεῖ ἀναγκάτως ἐν στενῷ ὁρίματι μετὰ τῆς γενικῆς καταστάσεως. Τὰ σημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα δυνάμεθα ἡμεῖς οἱ δικηγόροι νὰ ἐπιουρήσωμεν τὴν δικαιοσύνην εἶνε πολλά, πέρα πολλὰ, ἀλλὰ δὲν δύνάται νὰ εἴπω, ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις δυνάμεθα νὰ ἐλθῶμεν ἀωγοί, διότι εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις δὲν εἴμεθα ἐλεύθεροι καὶ κύριοι τῶν ἐνεργειῶν μας, παλαιότεροι διὰ τὸν ἄρτον καὶ συρόμενοι ἀπὸ τὸν πρυετὸν τοῦ συναγωνισμοῦ. Ἀλλὰ ἐκτὸς τούτων δυνάμεθα νὰ ἐλθῶμεν ἐπίκουροι τῇ δικαιοσύνῃ βελτιοῦντες ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ μετ' ἡμῶν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Ἰπάρχει τὸ στάδιον τῆς ἐπιστήμης ἐν τῇ δυνάμει ἐργαζόμενοι κατὰ τὸ δυνατόν, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ἡμῶν ἡ βιοπορία, νὰ προελκίνομεν καὶ παρασκευάζωμεν τὴν ὁδὸν, δι' ἧς θὰ διέλθῃ ἡ Νομοθεσία πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διδασμάτων τῆς πείρας καὶ τῆς διδασκαλίας. Διὰ μίαν δὲν γίνονται ὅλα. Τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα συνακολουθοῦσιν ἀλληλα, ὅντα πρὸς ἀλλήλα παράγοντες καὶ ἀποτελέσματα καὶ ἐν τῇ ἐξελίξει αὐτῶν δείκνυται ἡ πρόοδος. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἐκδηλώσωμεν ἐνταῦθα ἀμέσως ἀμὴν ἐπιστήμης, οὐχ ἤττον ταχυτέρας

ἢ ὅσον ἡδύνατό τις νὰ νομίσει ἡδύνατο νὰ εἶνε παρ' ἡμῶν ἡ πρόοδος λόγῳ τῆς ἐπικοινωνίας ἡμῶν μετὰ τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν. Ἠδυνάμεθα νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῶν τελευταίων διδασκαλιῶν, γινόμενον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν καὶ ὀδηγίαν τῶν νεωτέρων κοινωνιολογικῶν μελετῶν καὶ συνδέοντες τὰ ἐκείθεν πορίσματα πρὸς τὰς ἐκδηλουμένους παρ' ἡμῶν πρακτικὰς ἀνάγκας, νὰ σχηματίσωμεν τὸ διάγραμμα τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, νὰ διευκολύνωμεν διὰ μᾶλλον πρακτικῆς καὶ ἀπλουστερίας λ. χ. δικονομίας τὴν ἐφαρμογὴν τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τὸ δικαιοτέρον καὶ κοινωνικῶς λυσιτελέστερον.

Ἡ μορφή τῆς διδασκαλίας τοῦ δικαίου σήμερον τοιαύτη εἶνε ἀφοῦ διήνυσε κυρίως ἐν Γερμανίᾳ τὸ φιλολογικὸν αὐτῆς στάδιον καθ' ὃ κυρίως ἐτελειώθη ἡ ἱστορικὴ καὶ φιλολογικὴ γνῶσις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου, ἐφ' ἧς ἐθεμελιώθη ἡ δογματικὴ συναρμογὴ αὐτοῦ, ἐτράπη ἡ διδασκαλία εἰς τὴν μελέτην τοῦ δικαίου ἀπὸ κοινωνιολογικῆς καὶ φυσιολογικῆς ἐπόψεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων διδασμάτων τῆς οἰκονομικῆς, τῆς φυσιολογικῆς, τῆς ἠθολογικῆς, τῆς ψυχιατρικῆς, καὶ καθέξης, δείκνυσιν τὰς ἀνάγκας τὰς κοινωνικὰς, εἰς ἃς δεῖν νὰ ἐλθῇ ἐπίκουρος ἡ Νομοθεσία, εὐστοχότερον ἐργαζομένη. Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἢ παρ' ἡμῶν ἐπιστήμη τοῦ δικαίου, δύνάται ἐργαζομένη καὶ εἰς τὴν ἐξέυρεσιν καὶ ἀποκάλυψιν τῶν πρακτικῶν ἀναγκῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ συνδυάζουσα πάντα ταῦτα, νὰ παρασχῇ καμμένηστα ὀφελήματα εἰς τὴν ἀπονομὴν αὐτῆς, διότι καὶ πληρεστέρην ἐν ἀπλουστερῶ τύπῳ δικονομίας δύνάται νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν καὶ οὐσιαστικὸν δικαίον μᾶλλον εὐσκόπον καὶ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν νὰ ὑποδείξῃ καὶ πλείστα ἄλλα δι' ὧν εὐρυθμότερον νὰ καταστήσῃ τὴν μηχανὴν τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης. Ὀλίγη ἐργασία καὶ ὀλίγη θέλησις χρειάζεται πρὸς τοῦτο. Καὶ ἰδοὺ τὸ στάδιον εἰς ὃ καλεῖται τὸ φύλλον σας, μέγα ἀληθῶς καὶ εὐεργετικὸν εἰς τὴν πατρίδα. Δὲν χρειάζονται σαφεῖς πραγματεῖαι, ὑπερμήκειες, μὴ ἀνταποκρινόμεναι εἰς τὸ νῦν πνεῦμα τῆς διδασκαλίας τοῦ δικαίου κατὰ τὸ πλείστον, ἀπλᾶ παρατηρήσεις τῶν καθ' ἑκάστην συμβαινόντων ἐν τοῖς δικαστηρίοις μετὰ τῶν ἀναγκῶν πορισμάτων, συνδεομένων πρὸς τὰ ἀλλαχῶς διδασκόμενα καὶ τὰς ἀλλαχῶς πληροφορίας, θέλουσιν εἶναι ἐγγύτερον πρὸς τὸ σκοπούμενον. Φρονῶ δὲ ὅτι αἱ τοιαῦται τῶν δικαστικῶν γεγονότων ἀναγραφὰ καὶ παρατηρήσεις δὲν θέλουσι ἐκκλίνει εἰς ἐξυπηρέτησιν προσωπικῶν παθῶν καὶ ἀτομικῶν συμφορῶν, καὶ τοῦτο φρονῶ, διότι ἔχω πεποιθήσιν εἰς τοὺς διευθύνοντας τὸ φύλλον τῆς «δικαιοσύνης» ἐπιστήμονας διακρινόμενους λόγῳ ἠθους καὶ λόγῳ μορφώσεως. Μὴ λησμονώμεν ὅτι οἱ δικασταὶ εἶνε ἄνθρωποι: καὶ ὅτι ψυχικὰς διαλείψεις δύν-

διοικήσεως κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν διοικητικοῦ τινὸς νόμου, κρίνη ἄλλως ἢ ὡς ὁ ἰδιώτης ὁ θεωρῶν ἐαυτὸν προσβαλλόμενον ἐν τῷ δικαίῳ του, γεννᾶται ἕρις περὶ τὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου. Τίς θὰ κρίνη τὴν τοιαύτην διαφορὰν; Ὑπεστηρίχθη ἄλλοτε θερμῶς ὅτι μόνον τὰ τακτικὰ δικαστήρια πρέπει νὰ εἶνε πρὸς τοῦτο ἀρμόδια, τὴν γνώμην δὲ ταύτην εἶχεν καὶ ἡ Α' καὶ Β' ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆ συνέλευσις, μετὰ δυσκολίας δὲ κατωρθώθη νὰ ἐπιβληθῇ ὅτι ἐπὶ ὑποθέσεων τινῶν εἶνε σκοπιμότερον ν' ἀποφαινῶνται διοικητικὰ δικαστήρια. Ἄλλως θὰ καθίστατο ἡ διοίκησις ὑποχείριος τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, θὰ παρεκωλύοντο δὲ αἱ ἐνεργεαὶ τῆς, δεόμεναι συνήθως ταχυτέρας καὶ συνοπτικώτερας διαδικασίας, ἄνευ πολλῶν δικονομικῶν τύπων ἐμποδίζόντων τὴν ἀπρόσκοπον λειτουργίαν τῶν διοικητικῶν ὀργάνων. Αἱ ὑποθέσεις αὗται εἶνε αἱ καλούμεναι τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. Ἀλλὰ πῶς θὰ διακρίνωμεν ἐὰν πράξις τις τῆς διοικήσεως, προσβάλλουσα ἀτομικὰ δικαίωμα, ὑπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τῶν τακτι-

κῶν ἢ τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων; Αἱ ἐνεργεαὶ τοῦ κράτους εἶνε δύο εἰδῶν. Ἡ εἶνε πράξεις, δι' ὧν ἐκδηλοῦται τὸ ἄρχεῖν αὐτοῦ, πράξεις δι' ὧν παρίσταται τὸ κράτος ὡς ἐπιτάττουσα ἐξουσία, δεσμεύουσα ἀμέσως διὰ μονομεροῦς πράξεως τὰ ἄτομα καὶ ἀναγκάζουσα αὐτὰ νὰ ἐκπληρώσιν τὰς ἐντεῦθεν ὑποχρεώσεις, ἐπὶ ποινῇ διὰ τὴν ἐνδεχομένην παράβασιν. Ἡ τὸ κράτος ἐνεργεῖ ἀπλῶς πράξεις περιουσιακῆς διαχειρίσεως, ὅποτε παρίσταται ὡς fiscus, ὡς νομικὸν δηλ. πρόσωπον, ὑποκειμένον ἰδίᾳς περιουσίας, ἰστάμενον ἐπὶ ἐπιπέδου ἰσότητος πρὸς τοὺς ἰδιώτας καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῷ κράτει νομικὰ πρόσωπα.

Τὸ κράτος διὰ νόμου ἐπιβάλλει φορολογίαν, στρατολογίαν κ.τ.λ. τὰς ὑποχρεώσεις ταύτας ἐπιβάλλει ὡς ἐξουσία, ὡς ἐργαί ἐκ τῆς θέσεώς του ὡς ἐξουσίας, δεσποσύνης τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ μέλη, ἀπορρέει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ ἀμέσως ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς ὑπηκόους ἢ καὶ ἄλλους ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας του διακρινόμενος. Ὡς ἐξουσία ἀπορρίπτει, ὅτι τὰ ἄτομα ὀφείλουσιν ὑφ'

ὠρισμένους συνθήκας νὰ ὑποστοῦν διὰ τῆς φορολογικῆς ἀφαιρέσιν τινα ἰδιοκτησίας, ἢ διὰ τῆς στρατεύσεως στέρησιν τινα τῆς ἐλευθερίας των. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχετικῶν πρὸς ταῦτα νόμων γεννηθῶσιν ἀμφισβητήσεις, ἀρμόδια διὰ τὴν ἐπίλυσιν αὐτῶν εἶνε τὰ πρὸς τοῦτο διάνομον κατὰσταθέντα διοικητ. δικαστήρια.

Ὅταν τὸν κῆρυξ τὸ κράτος—ὡς πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον—πρὸς ἐκπληρωσιν τῶν ποικίλων αὐτοῦ ἀναγκῶν, προβαίνει εἰς διαφόρους συναλλαγὰς πρὸς ἰδιώτας ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα, ἀγοράζῃ δηλ. πωλῇ, μισθῶνῃ, παραγγέλλῃ, ἐκτελεῖ δημοσία ἔργα οἰασθῆ-ποτε ἐκτάσθῃ, τότε αἱ ἐνεργεαὶ του αὗται, δὲν πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἐξαιρετικῆς θέσεως, ἣν ἔχει ἀπέναντι τῶν ἀτόμων ὡς ἐξουσία ἐπιτάττουσα καὶ ἐπιβάλλουσα μονομερῶς ὑποχρεώσεις, ἀλλ' ἐκτελοῦνται παρ' αὐτοῦ ὡς προσώπου τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑποκειμένου κατὰ κανόνα εἰς τὰς κοινὰς διατάξεις, ὑποχρεουμένου δὲ συμφῶνως πρὸς αὐτάς, ἀπαρραλλάκτως, ὅπως καὶ οἱ ἐν αὐτῷ βιοῦντες ἰδιῶται.

Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΑ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΑΤΟΠΑ
 ΥΠΟ **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΠΟΥΚΡΑ**
 Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ἀλλὰ τοῦλάχιστον νὰ ἡδύνατο νὰ καταγνώσῃ τις εἰς τινὰς κατὰ σύμπτωσιν ἱατροδικαστὰς, μόνον τὸ σφάλμα τοῦτο;

Συνήθως καὶ ὅταν παρ' αὐτῶν λαμβάνεται ἡ πρόνοια νὰ παρεμπιδηθῇ ἡ σῆψις τῶν σπλάγγων δι' ἀντισηπτικῆς τινος οὐσίας, οὗτοι, ἀντὶ τοῦ προχειροτέρου καθαροῦ οἰνοπνεύματος ἢ καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, τοῦ κοινοῦ οἰνοπνεύματος, προτιμῶσι νὰ ἐμβαπτίξωσι τὰ σπλάγγνα ἐντὸς ἀγνης ὑδαργύρου (sublimé) ἢ ἐντὸς διαλύσεως φαινικοῦ ὀξέως. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν, ὅτι οὐχί σπανίως ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἀποστο-

νανται να υφίστανται ένιοτε ως πάς άνθρωπος. Συνεπώς, ο παρακολουθών τὰ βήματα των δημοσιογράφος δέν πρέπει να εξετάζη τὰς πράξεις των με τὸ μικροσκοπίον πάντοτε, ἀλλὰ νὰ σχηματίζη μᾶλλον γενικώτερα συμπεράσματα ἐπὶ γενικωτέρων παρατηρήσεων. Μὴ λησμονώμεν δ' ἐπίσης ὅτι ἡμεῖς οἱ δικηγόροι δέν πρέπει διὰ δημοσιογραφίας ἐρεθιστικῆς νὰ καταστήσωμεν πρὸς ἡμᾶς πικροχόλους τοὺς δικαστάς, διότι δέον (καὶ τοῦτο ἀπὸ στενῆς ἐπαγγελματικῆς ἐπόψεως) νὰ ἀναμνησκώμεθα ὅτι πλείστας ὅσας εὐκολίας λαμβάνομεν παρ' αὐτῶν, παραβαίνοντων πολλάκις τὸ τυπικὸν καθήκον των χάριν ἡμῶν. Πλείστα ὅσα κατορθοῦνται ἐν ἡμερῆς πνεύματος καὶ ἐν γενικωτέρῃ παρατηρήσει τῶν πραγμάτων. Καὶ τοιαύτην πορείαν εὐχομαίεσθαι εἰς τὸ φύλλον σας.

Σ. Σημίτης
Δικηγόρος ἐν Πειραιῶι

ΟΙ ΤΡΟΦΙΜΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ

Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὁ πίναξ, ὁ ἐκδοθεὶς ὑπὸ τοῦ στατιστικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἐν τῷ ὁποίῳ εἰκονίζονται τὰ εἰς καταδικάτους κεφάλαια τῶν Ἑλληνικῶν φυλακῶν τῇ 1η Δεκεμβρίου 1905. Κατὰ τὸν πίνακα τοῦτον οἱ ὅλοι καταδίκαιοι ἀνέρχονται κατὰ τὴν ἄνω ἡμέραν εἰς 5921. Ἐκ τούτων 412 ἔχουσι καταδικασθῆ εἰς ἰσόβια δεσμά, 1424 εἰς πρόσκαιρα δεσμά, 1528 εἰς εἰρκτήν, 973 εἰς φυλάκισιν ἀπὸ 2—5 ἐτῶν καὶ 1584 εἰς φυλάκισιν κατωτέρων τῶν δύο ἐτῶν.

Ἐκ τῶν 412, οἵτινες χαρακτηρίζονται ὡς καταδικασθέντες εἰς ἰσόβια δεσμά, οἱ 149 εἶχον ἀρχικῶς καταδικασθῆ εἰς τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, ἔτυχον δὲ Βασιλικῆς χάριτος.

Ἐκκερμεῖς καταδικαστικῆ ἀποφάσεως εἰς θάνατον παραμένουσιν εἰσέτι κατὰ δώδεκα.

Οἱ Αἰγυπτίων βασιλεῖς κατὰ νόμον ἑαυτῶν τοὺς δικαστὰς ἐξώρριζον, οἱ κἂν βασιλεὺς ἡ προστάξη, κρῖναι τῶν μὴ δικαίων, οὐ κρῖνοῦσι.

(Πλουτάρχου).

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τῇ 19 Φεβρουαρίου ὥρα 10 π. μ. προσκαλοῦνται ἅπαντα τὰ ἐγγεγραμμένα μέλη τοῦ Συλλόγου καὶ πάντες ἐν γένει οἱ δικηγόροι Ἀθηνῶν ἐν τῇ αἴθουσῃ τῆς εταιρίας τῶν «Φίλων τοῦ Λαοῦ», ὅπως προβῶσιν εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ Συλλόγου, συμφώνως πρὸς τὸ διὰ Β. Διατάγματος ἐγκριμένον Καταστατικὸν αὐτοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἡ διανομὴ τοῦ τεύχους τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Νομολογίας, ἐνεκα περιεχομένων διπλασίας ὑλῆς τοῦ συνήθους, γενήσεται ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Φεβρουαρίου.

λῆς τῶν σπλάγγων, ἐκ λησμοσύνης δέν ἀναφέρεται καὶ ἡ οὐσία εἰς ἣν ἐνεβαπτίσθησαν ταῦτα, εἶνε πολλὸ ἐνδεχόμενον, ὅταν ὁ χημικός δέν ἀντιληφθῆ ἐγκρίτως περὶ τίνος πρόκειται, ν' ἀνεύρη εἰς τὰ ὑπὸ ἐξέτασιν σπλάγγνα ὑδράργυρον ἢ καὶ φαινικὸν οἶζον, τούτεστιν δηλητηρία εἰς ὃν συχνότερον ἀριθμοῦμεν δηλητητηριάσεις. Καὶ οὕτω δύναται νὰ δημιουργηθῆ ἐν ἐγκλημα ἀνύπαρκτον, καὶ νὰ συντριβῆ εἰς ἀθῆως.

Ταῦτα πάντα δὲ ἐπιτυγχάνονται τῇ εὐσυνειδήτῳ προσπαθείᾳ τοῦ ἱατροδικαστοῦ ἐκείνου, ὅστις ἐδηλητηρίασε τὰ σπλάγγνα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κατέχοντός ποτε ταῦτα, καὶ παρέσυρε τὴν Ποινικὴν Δικαιοσύνην εἰς μίαν πλάνην. Ἀληθμονήτος θὰ μεῖνη ἡ ἐκπλη-

Αἰ στήλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὐρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μετὴν ἀπονομῆν τοῦ δικαίου.

Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην, ἀπαντώντες εἰς τὰς πολλαχόθεν ἀπειθυνομένας πρὸς ἡμᾶς ἐρωτήσεις ἢ ἐνθαρρύνσεις, νὰ δη-

Τελεία. λώσωμεν καὶ αὐθις, ὅτι ἡ «Δικαιοσύνη», εὐρεθείσα, ὡς ἐκ τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς, εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μεταδώσῃ εἰς εὐρύτερον κύκλον ὅσα ἐπὶ μῆνας ὄλους ἐθρυλλοῦντο μεταξὺ τῶν ἐν Ἀθήναις δικηγόρων περὶ τοῦ Πρωτοδίκου κ. Ἀνδρ. Γαρουφαλῖα, οὐδέποτε ἐπεζήτησε διὰ τούτου νὰ διεκδικήσῃ δικαίωματα κατηγορητικῆς ἢ ἄλλης ἀρχῆς, οὐδὲ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἀναλαβοῦσαν καὶ εὐρισκομένην ἔτι ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἀρχὴν ἐν ταῖς λεπτομερείαις τῶν ἐνεργειῶν τῆς. Ἐνεκα τούτου, ἂν εἰς τοὺς ἐρωτῶντας ἡμᾶς γεννάται ἡ δυσθυμία ὅτι γοργότερον ἔδει νὰ ἔβαινον καὶ ἐπαρατοῦντο αἱ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀρξάμεναι ἀπὸ τεσσάρων περίπου ἑβδομάδων ἀνακρίσεις, ἂν ἄλλοι εὐρίσκουν ὄχι εὐπρεπὲς τὸ θέαμα, καθ' ὃ, ἐ ἐν λόγῳ Πρωτοδίκῃς, προπορευόμενος οἶοναὶ τῆς ἀνακρίσεως μυρίας ἀγωνίζεται νὰ ἀσκήῃ ἐπιδράσεις ἐπὶ τῶν προσώπων ἅτινα ὑποπτέυει ἢ πληροφορεῖται ὅτι πρόκειται νὰ κληθῶσιν ὡς μάρτυρες, ἂν ἄλλοι φρονοῦν, ὅτι μέχρι τοῦ πέρατος τῶν ἀνακρίσεων ἐπεβάλλετο νὰ μὴ ἐλάμβανε μέρος ὡς δικαστῆς ὁ αὐτὸς Πρωτοδίκῃς, ὅλα τοῦτα, πιθανὸν εἰς τὸ μέλλον νὰ καταστῶσιν ἀντικείμενον γενικωτέρας συζητήσεως, ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως δέν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ ἀνακινήθωσιν ὑπὸ τῆς «Δικαιοσύνης», ἧς ἡ στάσις, μέχρι τοῦ πέρατος τῶν ἀνακρίσεων, ἐπιβάλλεται αὐστηρῶς οὐδετέρα.

Ἐν ἐκ τῶν ἡρώων του, ὁ Τολστόϊ ἂν δέν μᾶς πλανᾷ ἡ μνήμη, τὸν παρακολουθεῖ καθ' ἑκάστην πρωΐαν σταυροκοπούμενον ὁ

σταυροκοπούμενος τῶν ἐξέρχεται τῆς οἰκίας του καὶ ἐπιφωνοῦντα: «Ὁ Θεὸς ἄς με σώσῃ καὶ σήμερον ἀπὸ ἄδικου ἐνταλμα». Παρατηρεῖ δὲ ὁ μέγας Ρῶσσος φιλόσοφος, ὅτι τὴν τακτικὴν αὐτὴν τοῦ ἠρώος του, εἶνε σκοπιμώτατον νὰ ἀκολουθῶσιν καὶ ὅλοι οἱ συμπολιτῆαί του, οὕτως ὥστε νὰ κερίσταται ἡ Ρωσσία σταυροκοπούμενη καθ' ἑκάστην πρωΐαν, ὄχι ἀπὸ συνάσθημα λατρείας πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ἀπὸ τρόπον πρὸς τοὺς ἀνακριτάς τῆς. Ὁ ἀμφιβάλλων ἂν ἡ τακτικὴ αὐτὴ τοῦ γενικοῦ σταυροκοπήματος εἶνε σκόπιμος καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα, δέν ἔχει ἢ νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐν ἄλλῃ στήλῃ παρατιθεμένην περιχοπὴν ἐνὸς βουλευμάτος τοῦ

συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετών. Ὅ,τι εἰς τὴν συγκεκριμένην ἐκείνην περίστασιν ἐγένετο, ἐγκλεισθέντος ἀνευ λόγου εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Παλαιοῦ Στρατώτους ἐνὸς πολιτοῦ, τοῦτο δύναται νὰ συμβῆ ἀνὰ πάσαν στιγμὴν ἐπὶ τῇ ἀπλουστάτῃ ὑπόνοια ἐνὸς εἰσαγγελέως καὶ ἐνὸς ἀνακριτοῦ καὶ διὰ πάντα ἄλλον, ἐνοχὸν ἢ μὴ ἀδιάφορον, ἀρκεῖ οἱ συλλαβόντες τὴν ὑπόνοιαν Κέρβεροι οὗτοι τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἢ νὰ εὐρίσκωνται ἐν ἀνωμάλῳ ψυχικῇ καταστάσει ἐνεκα διαφόρων ἀσχέτων πρὸς τὴν ὑπόθεσιν λόγων, ἢ νὰ ἔχωσιν τὸν χαρακτηρὰ ἐλαστικὸν τόσον, ὥστε νὰ μετεβλήθησαν εἰς ὄργανα ἀτομικῶν ἀντεκδικήσεων, ἢ ν' ἀνήκωσιν εἰς τὴν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν δημιουργηθεῖσαν τάξιν τῶν αὐστηρῶν καὶ ἀτέγκτων κληθέντων δικαστῶν. Μία ἐκ τῶν τριῶν τούτων περιπτώσεων ὑπεραρκεῖ ὅπως ὁ πρώτος τυχὼν συνταγματικός Ἑλληὴν λάβῃ τὴν εἰς τὰς φυλακὰς τῶν ὑποδίκων ἄγρυσαν, οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ πλουτισθῆ ἐνίοτε καὶ μετὸν ἐπίζηλον τίτλον τοῦ ἀγύρτου ἢ τοῦ ὑπόπτου φυγῆς καὶ τὰ παρόμοια, μετὰ ὅποια στολιζονται ἐντάλματα προφυλάκισεως τοῦ ποιοῦ ὅπερ εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἄνω βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετών. Σταυροκοπηθῶμεν ἄρα πρὸ τοῦ τρόμου τοιούτων ἐνταλμάτων καίτοι μὴ Ρῶσσοι.

Μετὸ γνωστὸν στερεότυπον ὕψος ἐδημοσιεύθη καὶ ἡ κατάστασις τῶν φυλακῶν τοῦ κράτους διὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Δεκεμβρίου. Παρε-

Φυλακαὶ καὶ κράτος
ξῆροι οἱ τετραμμένοι ἀριθμοὶ, κατενεμήθησαν οἱ καταδίκαιοι εἰς τέσσαρας ἢ πέντε κλάσεις, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἢν ἀποτίουσι ποινὴν, καὶ οὐδὲν πλέον. Σύγκρισις μετὰ τὸ παρελθὸν οὐδεμία, παρατήρησις τις ἄλλη ὑποδεικνυμένη ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ αὐτῆς τῆς στοιχειώδους στατιστικῆς κρίνεται ἐντελῶς περιττὴ, διὰ τὸ καταδειχθῆ καὶ μίαν ἀκόμη φορὰν πόσον ἀπλοϊκῶς ἐργάζονται τὰ ἄλλα κράτη, τὰ ἀναγκάζοντα εἰς ἐπιστήμην ἐκ τῶν δυσχερεστάτων τὴν ἐπιστήμην τῶν φυλακῶν καὶ διαπλάσσαντα συστήματα φυλακῶν διάφορα καὶ ὁλονὲν ἀδιακλείπτως ἐργαζόμενα πρὸς μόρφωσιν προσωπικοῦ φυλακῶν. Ἡμεῖς εὐτυχῶς τὰ ἐλύσαμεν ἀπλουστάτα ὅλα, δημοσιεύοντες κατὰ μῆνα ἐν δελτίῳ κινήσεως τῶν φυλακῶν, ἐκ τοῦ ὁποίου πληροφορεῖται τὸ κοινὸν πόσους ἐγκληματίας ἐκτρέφει τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ πόσοι τούτων ἀπεβίωσαν.

Ἀπὸ τὸ αὐτὸ στατιστικὸν τῶν φυλακῶν δελτίῳ πληροφοροῦμεθα, ὅτι καθ' ὅλον τὸν Νοέμβριον 1905 ἀπεβίωσαν ἐν ταῖς διαφόροις φυλακαῖς τοῦ

Καταδίκαι εἰς θάνατον ἀνευ ἀποφάσεως Κράτους ἐξ ἐν ὄλου, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ καὶ εἷς ἐκ φυματιώσεως, ὅπερ σημαίνει, ὅτι τὰ δύο τρίτα τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς θανάτων ὀφείλονται εἰς τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν καὶ τὴν φυματίωσιν κατὰ τὸ φαινόμενον, κατ' οὐσίαν ὅμως εἰς Κράτος τοιοῦτο οἷον τὸ ἡμέτερον, τὸ ὁποῖον δέν

τρέφει μόνον μετὸν ἀηδέστερον τῶν ἄρτων τοὺς ἀποκλήρους τούτους τῆς τύχης, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μιάσματα, τὰ καταλήγοντα εἰς τὰς ἀπεχθεστέρας τῶν νόσων. Μετ' ὅλα δὲ ταῦτα ὑπάρχουν οἱ φρονούντες ὅτι ἡ εἰς θάνατον καταδίκη μόνον δι' ἀποφάσεως δικαστικῆς ἀπαγγέλλεται.

Ο ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ Η «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»

Μετὰ φράσιν μαρτυροῦσαν ἐνθουσιασμόν ἄδολον, χαριετίζει τὴν ἐμφάνισιν τῆς «Δικαιοσύνης» ὁ ἐν Πειραιεὶ νεαρὸς συνάδελφος κ. Μιχ. Ρουσόπουλος, δημοσιεύων ἐμπνευσμένον ὄντως ἄρθρον ἐν τῇ «Σφαιρᾷ» τοῦ Πειραιῶς τῆς 28 Ἰανουαρίου. Λυπούμεθα ὅτι ὁ χώρος τῆς «Δικαιοσύνης» δέν ἐπιτρέπει τὴν ἀναδημοσίευσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἁρθρου τούτου, οὕτως μεταφερόμεν μίαν περιχοπὴν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

«Αἱ μεμψίμοιροι ἀμφιβολίαι καὶ οἱ ἀποθαρρύνοντες δισταγμοὶ, αἱ συμφρονολογικαὶ ἀντιλήψεις καὶ οἱ ἐγωϊστικοὶ ὑπολογισμοὶ, αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἐδολοφόνησαν μέχρι τοῦδε τὴν ἰδέαν, κατέβλησαν τὰς εὐθαρσεῖς ψυχὰς καὶ ἐρράκωσαν τὴν σημαίαν τῆς ἀληθείας, αὐτοὶ δέν ὑπῆρξαν ἰσχυροὶ ὅπως ἀναστείλουσιν τὴν πρόσδοτον τοῦ εὐγενοῦς ἐργου καὶ ἐγένοντο ἀνίκανοι ὅπως δηλητηριάσουσιν μετὰ τὸ δηλητηρίον τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῆς ἀποθαρρύνσεως τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ. Τὸ δίκαιον καὶ ἡ ἀλήθεια ἔδωκεν εἰς τοὺς τελευταίους τούτους ὄλην τὴν δύναμιν καὶ τὴν εὐλικρίνειαν καὶ τὸ θάρρος τῆς ψυχῆς, ὅπως ἀντιμετωπίσουσιν πᾶσαν ἀντίδρασιν κατ' αὐτῶν καὶ ἡ συνάσθησις τῆς ἐξυπηρετήσεως σκοπῶν ἀπειροῦ ἠθικῆς σημασίας, ὥπλισεν αὐτοὺς μετὰ τὴν στερεὰν θέλησιν καὶ τὴν ἀδιάσειστον ἐπιμονὴν ἐν τῷ ἀγῶνι, ὅστις φέρεται ἤδη εὐθὺ εἰς τὴν ὁδὸν τῶν μεγάλων ἐπιτυχιῶν καὶ τῶν μεγάλων κατακτήσεων.»

Ἡ συνάδελφος «Σύνταγμα» τοῦ Ναυπλίου, ἀναγγέλλουσα τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν, γράφει μετὰ τῶν ἄλλων: «Ἐκηρύξαν οἱ ἐπίλεκτοι οὗτοι τοῦ δικανικοῦ τῆς πρωτεύουσας κόσμου τὰς σελίδας τῆς ἐφημερίδος των ἄστυλον ἀπαρκαβίαστον πάσης ἀληθείας σχετιζόμενης μετὰ δικαστικά, ὁσονδήποτε πικρὰ καὶ ἂν εἶνε, προθέμενοι τὴν διόρθωσιν τῶν ἀπειραρίθμων τρωτιῶν τῆς σήμερον πάση θυσίᾳ»

Ἀτέρα συνάδελφος, ἡ «Πατρίς» τοῦ Πύργου, γράφει: «Ἐργον ὑψίστης δικαιοσύνης ἀποτελεῖ ἡ ἐκδοσις ἐν Ἀθήναις τῆς δικαστικῆς ἐφημερίδος «Δικαιοσύνη». Τὰ πρώτα φύλλα τῆς ἐφημερίδος ταύτης καταδεικνύουσιν ὅτι πρόωρισται αὐτὴ νὰ παράσῃ σπουδαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς χώρας διὰ τῆς διαφωτίσεως διαφόρων νομικῶν ζητημάτων καὶ τοῦ αὐστηροῦ ἄλλα καὶ δικαίου ἐλέγχου, τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ ἐξασκήσῃ ἐπὶ τῶν διαφόρων δικαστικῶν πράξεων.»

Ἐπίσης ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ἡ ἐν Χαλ-

καὶ πῶς μετριοφρονῶς ἔριψεν ἐντὸς τοῦ ἐκ λευκοσιδήρου δοχείου τὰ φύλλα τῆς δάφνης ἀντὶ νὰ τὰ κρατήσῃ δι' ἑαυτὸν ἵνα στέψῃ τοὺς κροτάφους του τοὺς βυθισμένους εἰς τέλμα ἀμαθείας; Δυστυχῶς δὲ ἐνίοτε οὕτε ἐν τῷ ἔργαστηρίῳ τοῦ χημικοῦ καταβάλλεται ὅση ἀπαιτεῖται ἐπιμέλεια πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν δηλητηρίων, διότι παραδίδεται εἰς ἀρχαίους βοηθοὺς ἢ ἐξέτασις σπλάγγων, οἵτινες συντάσσουσιν καὶ τὴν ἔκθεσιν, ἢν ὑπογράφουν ἀβασανίστως οἱ προϊστάμενοι, ἐνῶ τὸ καθήκον των εἶνε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ ἐνεργοῦν τὴν ἐργασίαν ταυτην. Καὶ οὕτω συνετάχθη ἔκθεσις ἐξετάσεων σπλάγγων, δι' ἧς ὁ ἐνεργήσας τὴν ἐξέτασιν βοηθός, ἐπιστοποιεῖ μετὰ τὸ κύρος τῆς ὑπογραφῆς τοῦ προϊσταμένου του,

ὅτι ἀνεῦρε ἐντὸς αὐτῶν τεμάχια ὑέλου, ἐνῶ μεταγενεστέρως ἐξηκριβώθη ὅτι τὰ σπλάγγνα περιεῖχον ὑδράργυρον, τὰ τεμάχια δὲ τῆς ὑέλου δέν προήρχοντο ἐκ καταπόσεως ὑπὸ τοῦ θύματος, ἀλλ' ἦσαν θραύσματα τοῦ ὑέλινου δοχείου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐστάλησαν τὰ σπλάγγνα εἰς τὸ Χημεῖον.

Καὶ ὅμως ἡ ἀμειβή ἢ παρεχομένη εἰς τὸν χημικὸν ὑπὸ τῆς πολιτείας ἦτοι δρ. 50 δι' ἑκάστην ἐξέτασιν, εἶνε σχετικῶς ἰκανοποιητικὴ, ὥστε οὐδαμῶς δικαιολογεῖται οὗτος, ἐπιδεικνύων ἀμείλιαν καὶ ἀδιαφορίαν πρὸς τὴν εὐσυνειδήτῳ ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του. Ὁ ἱατροδικαστῆς μετὰ τοῦ χημικοῦ, ἐὰν ἤθελον μετὰ περισσοτέρας ἐπιμελείας ἐνασκέῃ τὰ ἀνατιθέμενα αὐτοῖς

κίδι συνάδελφος «Εὐρύπος» γράφει με- ταξὺ ἄλλων :

«Ὁ ἐνθουσιασμός, μεθ' οὗ ὑπὸ πάν- των τῶν δικηγόρων τοῦ Κράτους, καθὼς καὶ τῶν παρ' ἡμῖν, ἐγένετο ἡ ὑποδοχὴ τῆς ἀκριτοῦ ἐκδοθείσης ἐφημερίδος «Δικαιο- σύνη» ἐμπνέει ἐλπίδας μεταβολῆς ἰδεῶν καὶ παρέχει τὸ παρήγορον φαινόμενον ὀρθῆς ἀντιλήψεως πρὸς ὑποστήριξιν ὀρ- γάνου, δι' οὗ ὁ δικηγορικός κόσμος θὰ δυνήθῃ νὰ μὴ ἐγκαταλίπη τὰ δικαιοώ- ματά του εἰς τὴν διάκρισιν ἀνευλαβοῦς διαθέσεως ἐπὶ βλάβῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἱε- ροῦ ὀνόματος τῆς Δικαιοσύνης.

Εἶνε ἀληθές, ὅτι μέχρι σήμερον οἱ δι- κηγοροὶ ἐν Ἑλλάδι δὲν δύνανται νὰ κω- χῶνται, ὅτι κατέχουσιν ἀπέναντι τῶν δι- καστηρίων τὴν θέσιν, ἣν ὀρίζει εἰς αὐ- τοὺς ἡ περιωπὴ τῆς ἀποστολῆς τῶν».

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΟΔΙΚΕΙΟΝ

Τὴν συνεδρίασιν τῆς Πέμπτης ἀπη- σχόλησεν ὑπόθεσις μεγίστου κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἐξεδικάζετο κατηγορία ἐπὶ ἐξυβρίσει τελεσθεῖσα ὡς ἐξῆς. Ἐνώπιον τοῦ Κα- κουριγοδικείου Ἀμφισση ἐξετάζομενός τις ὡς μάρτυς ἐξεφράσθη ὕβριστικῶς κατὰ τινος προσώπου ὅστις καὶ τὸν ἐμήνησεν ἐπὶ ἐξυβρίσει.

Ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου κ. Π. Τσιτσιλῆς ὑπέβαλεν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἔνοσταν κατὰ τοῦ κατηγορητηρίου, προ- βαλὼν τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ποινικῆς ἀ- γωγῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ μάρτυς, ὁσάκις καταθέτη τι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, εἶνε ὑπόχρεως ἐκ τοῦ νόμου, ἕτε ὁρκιζόμενος πρὸς τοῦτο, ἵνα καταθέσῃ ἀφόβως καὶ ἀ- παθῶς συμφώνως πρὸς τὴν ἀτομικὴν αὐ- τοῦ πεποιθήσιν καὶ συνεπῶς ἡ πολι- τεία τοιαῦτα ζητοῦσα παρ' αὐτοῦ ἐγ- γυᾶται συγχρόνως εἰς αὐτὸν τὸ ἀκατα- δίακτον.

Τὴν ἔνοσταν τοῦ ταύτην ὁ κ. Π. Τσι- τσιλῆς δι' ἐμβριθοῦς ἀγορεύσεως, ἐστή- ριξεν ἐπὶ τοῦ συνδυασμοῦ ἄρθρων τινῶν τῆς Ποιν. Δικον. καὶ τοῦ 29 ἄρθρ. τοῦ Π. Ν. περὶ ἐξυβρίσεως, ἐπικαλεσθεὶς πρὸς τοῦτο καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας, καὶ γνῶμας Γάλλων Συγ- γραφέων.

Τὴν ἔνοσταν τῆς ὑπερασπίσεως ἀντέ- κρουσεν διὰ πειστικωτάτης καὶ εὐγλώ- του ἀγορεύσεως ὁ ἀντεισαγγελεὺς κ. Ζα- βιτσάνος ὅστις ἀνεγνώρισε τὴν σπουδαί- οτητα τῆς ὑποβληθείσης ἐνστάσεως, συν- δεομένης πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἣτις δέον νὰ συνοδεύη τὸν πολίτην προσερχόμενον ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης καὶ ὀφείλοντα νὰ καταθέσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο δέον νὰ παρέχονται ἐγγυήσεις εἰς τὸν μάρτυρα ὅπως καταθέτη ἀφόβως τὰς πεποιθήσεις του. «Πλὴν δέον τὸ δικα- στήριον, προσέθεσεν, μετὰ ἰδιαζούσης »προσοχῆς νὰ ἐρευνᾷ ἐκ ἐξυβριστικῆς τῆς »φράσεως ἣν κατέθεσεν ὁ μάρτυς ὡς ἀπαύ- νηστος ἀτομικῆς αὐτοῦ πεποιθήσεως, »κατετέθη παρ' αὐτοῦ, οὐχὶ ὅπως »μειώσῃ τὴν ὑπόληψιν ὀρισμένου προσώ- »που, ἀλλ' ὅπως διαφωτίσῃ τὴν δικαιο- »σύνην ὁπότε δὲν ὑπάρχει ὁσάκις προκί- »ρησις ἐξυβρίσεως, διότι ἄλλως ὁ μάρτυς, »προβούμενος μὴ ὡς ἐγκληθῆ ἐπὶ ἐξυβρί-

»σει, θ' ἀπέφυγε νὰ ὁμολογήσῃ ἐρωτώ- »μενος περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ κατηγο- »ρουμένου, ἔτι γνωρίζει». — Ἐκ τούτου, ὅμως συνεπέρανεν, ὁ κ. Ἀντεισαγγελεὺς δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν μάρτυρα νὰ ἐξευ- τελίσῃ ὑπόληψιν, ἐφ' ὅσον μάλιστα τοῦτο ἐγένετο οὐχὶ πρὸς διαφώτισιν τοῦ Δικα- στηρίου, ἀλλὰ πρὸς ἠθικὴν μείωσιν ὀρι- σμένου ἀτόμου.

Ἐνεκα τούτων ὁ κ. Ἀντεισαγγελεὺς προέτεινε τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐνστάσεως τῆς ὑπερασπίσεως, ἐφ' ὅσον αὐτὴ στρέφε- ται κατὰ τοῦ κατηγορητηρίου, «τὸ μὲν διότι τοῦτο περιλαμβάνει πάντα τὰ στοι- χεῖα τοῦ Νόμου, τὸ δὲ διότι πρόκειται περὶ ζητήματος οὐσίας, παραδοχὴ δὲ τῆς ἐνστάσεως θὰ ἐπέβαλε διάκρισιν μὴ προ- κύπτουσαν ἐκ τοῦ Νόμου». Τὸ Δικαστή- ριον μετὰ μακρὰν διάσκεψιν ἀπέρριψε τὴν ἔνοσταν τῆς ὑπερασπίσεως δεχθὲν τὴν γνώμην τοῦ κ. Ἀντεισαγγελεῶς.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

Εἰς τὴν χώραν τῶν παραδόξων, τοι- αύτη δὲ μόνῃ ἡ Ἀμερικὴ, ἐπετράπη ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων εἴτε ἐν τῷ στα- δίῳ τῆς ἀνακρίσεως εἴτε καὶ κατὰ τὴν ἐπ' ἀκρατηρίου διαδικασίαν καὶ διὰ τοῦ τηλεφώνου. Τὰ νομικὰ περιοδικὰ τῆς Εὐρώπης, τὰ ἀναγράφοντα μετ' ἐκπλή- ζεως τὴν καινοτομίαν ταύτην, ἀναφέ- ρουσι καὶ σειρὰν περιπτώσεων καθ' ἕνα, ἰδίᾳ ἐν Νεῇ Ὑόρκῃ, ἐχρησιμοποιήθη τὸ τηλεφῶνον ὡς μέσον ἐξέτασεως μαρτύ- ρων, οἵτινες ἐκ νόσου ἢ ἄλλου κωλύμα- τος δὲν ἠδύναντο νὰ προσέλθωσι ἐνώ- πιον τοῦ ἀνακριτοῦ ἢ τοῦ δικαστηρίου.

Γνωστὸν ὅτι εἰς ἀπάσας σχεδὸν τὰς εὐρωπαϊκὰς πόλεις λειτουργοῦν αὐτόμα- τα μηχανήματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα δύναται τις νὰ προμηθευθῇ διάφορα ἀντικείμενα ἤτοι τρόφιμα, γλυκίσματα καὶ ποτὰ ἀ- κόμη, ἀφοῦ προηγουμένως ῥίψῃ εἰς τὴν ὀπήν τῶν αὐτομάτων ὀρισμένης διαστά- σεως νικέλινα ἢ ἀργυρὰ νομίσματα. Ἡ εὐ- φυῆς ὅμως αὕτη ἐπινοήσις ἐσκανδαλίσε τὰς φορολογικὰς ἀρχὰς τῆς Σαξωνίας, αἵτινες ἀπεπειράθησαν νὰ φορολογήσουν τοὺς ἰδιοκτῆτας τοιούτων αὐτομάτων, ὡς καταστηματαρχὰς ἐδωδύμων!

Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν αὐτομάτων ἠμφι- στήθησαν τὸ δικαίωμα αὐτὸ τῆς πολι- τείας, τὸ πρᾶγμα κατέληξεν εἰς τὰ δι- καστήρια καὶ τελευταῖον τὸ Ἀκυρωτι- κὸν τῆς Γερμανίας ἀπεφώνησε, ὅτι μέ- χρι τῆς δημοσιεύσεως νόμου ἐπιβάλλον- τος φορολογίαν εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν αὐτομάτων, οἱ ἰδιοκτῆται τούτων, ὧν ἡ παρουσία δὲν εἶνε ἀναγκαία πρὸς πώλη- σιν τῶν ἐν τῷ αὐτομάτῳ ἀντικειμένων, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι, οὔτε ὡς καταστηματαρχαὶ ἐδωδύμων, οὔτε ὡς ἄλλης κατηγορίας ἐπιτηδευματῖαι.

ΚΙΝΗΣΙΣ

Μετετέθησαν οἱ παρὰ Πρωτοδικαίας Εἰσαγ- γελεῖς Καλαμῶν Εὐαγγ. Δεδούσης καὶ Χαλ- κίδος Ἐπαμ. Βλαστός ἐναλλάξ, Κερκύρας Δημ. Μπενῆ Ψάλτης εἰς Λεβαδίαν, κενῆς οὐσίας τῆς θέσεως.

Μετετέθησαν ἐναλλάξ οἱ Πρωτοδίκαι Ἀθη- νῶν Ἀνδρ. Γαρουφαλῆς καὶ Λαμίας Κ. Σ.

Βρυάκος, Καλαμῶν Ε. Ἀντωνιάδης καὶ Ἀλ. Κουρῆς εἰς Σύρον ἀντὶ τῶν Γ. Σταυροπού- λου καὶ Ἰω. Μαρούδη μετατεθέντων εἰς Κα- λάμας, Πατρῶν Ἰωαν. Οἰκονομίδου καὶ Ναυπλίου Α. Παπαντωνίου ἐναλλάξ, Κεφαλ- ληνίας Δ. Δαμασκηνός καὶ Λευκάδος Θ. Νι- κολόπουλος ἐναλλάξ, Λεβαδείας Ν. Παπαδό- πλου εἰς Τρίκαλα, ἀντὶ τοῦ Ἀρ Γαληνοῦ εἰς Καρδίτσαν.

Μετετέθησαν ἐναλλάξ οἱ Πταιματοδίκαι Καρδίτσας Θ. Μπισσῆς καὶ Λαρίσσης Δ. Πάγ- καλος.

Διωρίστησαν δικηγόροι παρὰ τοῖς ἐν Ἀθή- ναις δικαστηρίοις ὁ Νικόλαος Ι. Ἐκλεμῆς, παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ ὁ Παναγ. Π. Κερασιώ- της, παρὰ τοῖς ἐν Βόλῳ ὁ Γεώργιος Ἰω. Φι- λιππίδης, καὶ παρὰ τοῖς ἐν Τρίκαλοις ὁ Σπυ- ρίδων Δ. Τσουκας.

Προήχθη εἰς ἀντεισαγγελεῖα τῶν ἐν Κερκύ- ρᾳ Ἐρετῶν ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Πάτραις Πρωτοδικῶν Νικόλαος Μανωλίδης, καὶ ἐχο- ρηγήθη αὐτῷ τριετής ἀδεία ἀπουσίας, τῇ αἰ- τήσειτο, ἵνα ἀποδεχθῆ δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν Κρήτῃ.

Διὰ Β. διατάγματος ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου ε. ἔ. ἐκδοθέντος ἐν Ἀθήναις προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ἀνεκλήθη τὸ ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου ε. ἔ. Β. διάταγμα, μὴ ἐκτελε- σθέν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταθέσιν τῶν ἐισηγοδι- κῶν : Νεβροπόλεως Εὐθ. Καρύτση εἰς Κισσόν, Ἀνάφης Β. Μαγκάκη εἰς Κάρυστον, Καλα- θρότων Δ. Τσεκούρα εἰς Πάμισον, Ἄνω Σύ- ρου Ἰ. Μαρούλακη εἰς Λαύσειον, Λαυρεῖου Δ. Χατσοπούλου εἰς Κόρινθον, Σικίνου Δ. Χριστοδουλοπούλου εἰς Φάρδα, Φάρδος Σ. Κορωναίου εἰς Σίκινον. Μετετέθησαν οἱ ἐιση- γοδίκαι : Ἀνάφης Β. Μαγκάκη εἰς Ἴον, ἀντὶ τοῦ Ἰ. Καμπούρη εἰς τὸ Καλλιδρομιτῶν, ἀντὶ τοῦ Ἰ. Θεοδορακάκου εἰς Εὔαν, ἀντὶ τοῦ Ἀθ. Γαρταγάνη εἰς τὸ Προσγίον, ἀντὶ τοῦ Δ. Πα- παδοπούλου εἰς Καστόριον, ἀντὶ τοῦ Ἀρμ. Γραμματῆ εἰς Πάρον, ἀντὶ τοῦ Δ. Χριστοδού- λου εἰς Γαύριον, ἀντὶ τοῦ Κ. Λιαούτση εἰς Κισσόν, Φολεγάνδρου Ἰ. Ἀγγέλου εἰς Κάρυ- στον, Καλαθρότων Δ. Τσεκούρας εἰς Καλα- ρύτας, ἀντὶ τοῦ Ν. Τρίχα εἰς Πάμισον, Ἄ- νω Σύρου Ἰ. Μαρούλακης εἰς Ναύπλιον. Νε- βροπόλεως Τημ. Κουλούρης εἰς Ἀστὸν, ἀντὶ τοῦ Α. Παναγάκη εἰς Μαλεψύρον. Ὑπάτης Εὔστ. Ἀποστολίδης εἰς Παλαμά, ἀντὶ τοῦ Δ. Γκριναῖτου εἰς Κίσσαβον, ἀντὶ τοῦ Χ. Ζα- γορᾶ εἰς Ὑπάτην. Λευκίμης Σ. Βελλιανίτης εἰς Βουλγαρέλιον, ἀντὶ τοῦ Δ. Καββαδία εἰς Λευκίμην. Ἀπεραντίων Ἰ. Χαλικίης εἰς τὸ Κραββάων, ἀντὶ τοῦ Σ. Τυπάλλου εἰς Ἰδο- μένην, ἀντὶ τοῦ Γ. Κυριαζῆ εἰς τὸ Ἀπεραν- τίων. Ἐπιδαύρου Ἀργυστολίδος Κ. Μπλέ- τσας εἰς τὸ Ἀπολλωνίων, ἀντὶ τοῦ Σ. Φράγ- κου εἰς τὸ Τροπαίων, ἀντὶ τοῦ Ν. Κωστή εἰς Ἐπίδαυρον Ἀργολίδος Κροκεῶν Ν. Βάος εἰς τὸ Ὀρχομενῶν, ἀντὶ τοῦ Κ. Σοφίανου εἰς τὸ Ἐλευσίνας Γορτυνίας, ἀντὶ τοῦ Δ. Κα- κριδῆ εἰς τὸν Κροκεῶν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ὑπὸ Βασιλείου Τ. Οἰκονομίδου

Ἐκδοσις ἕκτη

Μετὰ πλείστον προσθηκῶν καὶ βελτιώσεων

ὑπὸ Μιχαὴλ Γ. Λειβαδῆ

Ὑψηλοῦ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἐξέδότη τόμος Α'. τόμος Β', τεύχος α'.

Τὴν ἕκτῃν ταύτην ἔκδοσιν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπεμελήθη ὁ πολυμαθὴς ὑψηλῆς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας κ. Μ. Λειβα- δᾶς. Καὶ εἰς μὲν τὸ κείμενον οὐδεμίᾳ ἐπιπρό- σθη μεταβολῇ, πλὴν ἐκείνων αἰτινῶν παρί- σταντο ἀναγκαῖαι ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως ἡ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινῶν τῆς Πολιτι- κῆς Δικονομίας, ἀλλ' ἐν ταῖς σημειώσεσιν ἐγένοντο πλείστα προσθήκαι καὶ βελτιώσεις, ἅς ἡ νεώτερα νομολογία τῶν ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐπέβαλε, πρὸς δὲ διευ- κρινίσθησαν διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἄλλοτε ἄγνωστα, ἐγένοντο νῦν ἀντικείμενα ἐρεύνης τῆς ἐπιστήμης. Ἐντελὸς νέα εἶνε ἡ ἐρμηνεία τῆς ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις μὴ χριστιανι- κοῖς κράτεσιν ἰσχυοῦσης προξενικῆς διαδικα-

σίας. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἡ ἕκτῃ αὕτη ἔκδο- σις γενομένη μετ' ἀρκῆς ἐπιμελείας ὑπὸ διακεκριμένου ἐπιστήμονος ὡς ὁ κ. Μ. Λει- βαδᾶς, θὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς δεξιότητος ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι παρὰ τῷ δικαστικῷ καὶ δικη- γορικῷ κόσμῳ.

ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

Καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἐκδοσις νεωτάτη

Ἐπιμελεία Ἀλεξ. Ν. Διομήδους

Ἐκ δύο τόμων

Τιμᾶται δραχμ. 20

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥΣ ΘΕΟΔΩΡΙΟΥ

Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

ΠΕΡΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ

γενομένη ἐν τῷ Συλλόγῳ «Παρνασσῶ» τῇ 22 Δεκεμβρίου 1905.

Ἐξέδοθη εἰς τεύχος ἐκ δελ. 16

ΠΙΕΤΡΟΥ Σ. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Συμβολαὶ εἰς τὸ ἀττικὸν δίκαιον

Λεπτομερὴς βιβλιοκρισία τοῦ ὡς ἄνω ἔργου ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ ἐν Λειψία δικηγόρου κ. Δημητρίου Παπούλια ἐν τῇ Zeitschrift der Savigny-Stiftung, für Rechtsgeschichte ἐν σελ. 550—555.

ΙΩΑΝΝΟΥ Κ. ΣΗΜΑΝΘΡΑ

Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις

καὶ ὑψηλοῦ τῆς Πολ. Δικονομίας

Ἐξέδοθη εἰς τεύχος ἐκ σελ. 20 ὁ ἐναρκτή- ριος λόγος, ὁ ἐκφωνήθη τῇ 8 Δεκεμβρίου 1905 ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου καὶ ὑψη- λοῦ τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας κ. Κ. Χ. ΒΟΥΡΝΑΖΟΥ ἐξέδοθη εἰς ἰδιαίτερον τεύχος ἐκ σελ. 30 ἡ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 19 Νοεμβρίου 1905 τοῦ νομικοῦ τμήματος τοῦ συλλόγου Παρνασσῶ διάλεξις αὐτοῦ περὶ δια- ρυθμιζομένων μεταλλειακῶν νόμων.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Ἔτος 25ον

Διευθυντής Σ. Κ. ΜΠΑΛΑΝΟΣ

Τιμὴ ἔτησις συνδρομῆς δραχμὰς 15

Πᾶσα οἰκδήποτε αἰτήσις ἀφορῶσα τὴν ἐφημερίδα, ἀπευθυντέα πρὸς τὸν κ. Ἀριστείδην Σ. Μπαλάνου, δικη- γόρου.

Ὅδὸς Παρθεναγο-γειοῦ—Ἀριστείδου 14

Φύλλα τῆς «Δικαιοσύνης» πωλοῦν- ται ἐν τοῖς Καταστήμασι τοῦ κ. Γεωρ- γίου Φέξη ἐπὶ τῆς Πλατείας Λουδο- βίκου ἀπέναντι τοῦ Πρωτοδικείου.

ΤΥΠΟΙΣ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ

καθῆκοντα, πολλὰ ἀμφίβολα ζητήματα δὲν θὰ ἔφθανον ὡς τοιαῦτα εἰς τ' ἀκρα- τήρια. Λέγομεν δὲ ταῦτα χωρὶς καὶ νὰ λησμονώμεν ὅτι δὲν εἶνε ἐφικτὸν πάν- τοτε τοῦτο, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἀνεῦρεν εἰσέτι τὰ μέσα τῆς λύσεως μερι- κῶν ἀμφιβολιῶν π. χ. εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ ὅταν πλέον ἀποξηρανθῇ τὸ αἷμα, ἂν τοῦτο προέρχεται ἐξ ἀνθρώπου ἢ ζώου, διότι τὸ αἷμοσφαιρικὸν ἐκ τοῦ με- γέθους τῶν ὀρίων δύναται νὰ συμπε- ράνῃ τις περὶ τῆς προσελεύσεως τοῦ αἵμα- τος, κατὰστρέφονται. Καίτοι ἐπὶ τοῦ τε- λευταίου ζητήματος ὑπερῆβικαί, ἐσχά- τως ἐφηρημένη ἐν Γερμανίᾳ ἡ διαφοροκο- γωστικὴ μέθοδος τοῦ Wlenhut δι' ἣς δύναται νὰ διαγνωσθῇ ἡ πρόελευσις τοῦ αἵματος, μεθ' ὅσονδ' ἂν χρονον. Ἄλλ'

ἡ μέθοδος αὕτη εἶνε ἀνεφάρμοστος δι' ἡ- μάς ἐλλείπει μέσων. Συνεπῶς ἡ χημικὴ ἀνάλυσις παρ' ἡμῖν πρὸς λύσιν τοῦ ἀνω- τέρου ζητήματος, ὅταν τὸ αἷμα εἶνε ἀπε- ζηραμένον εἶνε προσπάθεια ματαία.

Ρεῦμα παλινδρομοῦν λήθης καθηκόν- των μεταξὺ πολιτείας καὶ ἀτόμων εἶνε ἡ αἰτία τῶν παρακρουμένων παρ' ἡμῖν ἱατροδικαστικῶν ἀτόπων.

Ἀφ' ἐνός ἡ Πολιτεία τελείως ἀδικα- φορεῖ διὰ τὸν ἱατροδικαστὴν καὶ μηδὲν παρέχουσα αὐτῷ μέσον εὐόρκου ἐκπλη- ρώσεως τῶν καθηκόντων του, καὶ γλί- σχρωσ τὸν ἀνταμείβει καὶ τὴν πράσῃου- σαν αὐτῷ δὲν τῷ ἀποδίδει περιωπὴν. — Τὸν ἐξανηγνάξει νὰ ἐνεργῇ τὰς ἱατρο- δικαστικὰς του ἐρεύνας ἐν τῷ ἄκ-

ταλλήῳ καὶ τὸν ἀποστέλλει παρὰ τὸ χεῖλος τάφου, ἐλλείψει νεκροτομείου, ἵνα ὑπὸ τὸ φέγγος τοῦ φανοῦ τοῦ νεκροθά- πτου ἐνεργῆσῃ νεκροψίαν, παραδίδουσα αὐτὸν ὡς θῦμα εἰς τὸν ὀλεθρον τῆς πτω- μάνης. Ἀφ' ἐτέρου πολλὰκις τὰ άτομα λησμονοῦντα τὸν ὅρκον τοῦ ἐπιστήμονος ὑποπίπτουσιν εἰς ἐγκληματικὴν αὐτό- χρονην παράλειψιν τῶν καθηκόντων των. Καὶ λέγοντες ταῦτα, δὲν ἐννοοῦμεν νὰ θίξωμεν ὀρισμένα πρόσωπα, οὐδὲ περιορίζομεν τὰς παρατηρήσεις μας εἰς ὀρισμένην χρονικὴν περίοδον, ὥστε νὰ ὑπολαμβάνωσιν οἱ ἐντὸς τοῦ χρόνου ἐκεῖ- νοῦ ἀσκήσαντες τὰ ἱατροδικαστικὰ αὐ- τῶν καθήκοντα ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἢ καὶ ἀλλάχοῦ, ὅτι αὐτοὺς ὑπονοοῦμεν.

Ὅ,τι ἀνωτέρω ἀνεπτύχμεν, εἶνε

ἀπόρριξις εὐλογημένης ἐρεύνης. Ὁμολογοῦμεν ὅτι ὑπάρχουν ἐξαιρέ- σεις ἱατρῶν εὐόρκως ἐκπληρούντων τὰ ἱατροδικαστικὰ των καθήκοντα. Τὰς ἐξαιρέσεις τούτας ζηλοτύπως ἕξ κρητή- ση ἡ Ποινικὴ δικαιοσύνη ὡς μόνον κέρ- δος τῆς.

Πλὴν δὲν τολμῶμεν νὰ διατυπώσω- μεν τὴν εὐχὴν ὅπως γενικώτερον καὶ ἡ Πολιτεία ἀσχοληθῇ περὶ τοῦ ἱατροδικα- στοῦ, τοῦ συμπρακτάτου τούτου τοῦ ποινικοῦ δικαστοῦ.

Οὐδ' ἐγράφησαν ταῦτα ὅπως ἀκου- σθῶσι παρὰ τῶν ἀρμοδίων, διότι γνωρί- ζομεν ὅτι ἡ εὐχὴ φθάνει μερῶν τῶν ἰσχυ- ρῶν ὅταν ἀνερχεται μεθ' ἑαυτὴν καὶ οὐχὶ μεθ' ἑαυτῶν.